

Lausuntopyyntö vaikuttamistoimielimille, 26.2.2026

Opetuksen ja kasvatuksen palveluverkon päivittäminen

Mitä opetuksen ja kasvatuksen palveluverkkopäivityksessä erityisesti tarkastellaan?

Varhaiskasvatus

Uusimman väestöennusteen mukaan Järvenpään varhaiskasvatuksessa 0–6-vuotiaiden lasten määrä tulee laskemaan selvästi aiempiin arvioihin verrattuna. Ennusteen perusteella tilojen käyttöaste pienenee ja verkkoon jää yhä enemmän ylimääräistä kapasiteettia, ellei siihen reagoida. Mikäli palveluverkkoa ei supisteta, ylimääräisiä paikkoja olisi vuonna 2040 noin 225. Tästä syystä selvityksessä painotetaan verkon kehittämisvaihtoehtojen arviointia, jotta resurssit voidaan kohdentaa tarkoituksenmukaisesti ja varmistaa laadukas sekä taloudellisesti kestävä varhaiskasvatus Järvenpäässä myös tulevaisuudessa.

Osallistumisaste tarkoittaa sitä, kuinka suuri osa tietyistä ikäryhmästä osallistuu varhaiskasvatukseen. Varhaiskasvatuksen osallistumisaste on ollut ikäryhmittäin erisuuntaista. Alle 3-vuotiaiden osallistumisaste kasvoi vuosien 2022–2024 aikana, mutta vuonna 2025 nousua ei enää tapahtunut. Vastaavasti 3–5-vuotiaiden lasten osallistumisaste kasvoi vuosina 2022–2023, mutta kääntyi laskuun vuonna 2024 ja lasku jatkui myös vuonna 2025. Kokonaisuutena tarkasteltuna varhaiskasvatuksen osallistumisaste ei ole kasvanut vuonna 2025.

Palveluverkkosuunnitelmassa käsitellään useita vaihtoehtoja verkon kehittämiseksi, jotta resurssit voidaan kohdentaa tarkoituksenmukaisesti ja vastata varhaiskasvatuksen muuttuvaan palvelutarpeeseen, jotta ratkaisut tukevat mahdollisimman hyvin kaupungin varhaiskasvatuksen laatua ja taloudellista kestävyyttä.

Opetus

Vuoden 2025 väestöennusteessa Järvenpäässä on 330 perusopetuksen oppilasta vähemmän vuonna 2040 kuin vuonna 2021 tehdyssä ennusteessa. Opetuksen palveluverkon palvelutarve on uuden ennusteen mukaan laskenut -7,2 % Järvenpäässä vuosille 2025–2040.

Perusopetuksessa on tällä hetkellä riittävästi perustiloja. Osassa kouluista tilakapasiteettia on myös enemmän, mutta oppilaiden asuinpaikkojen sijoittuminen eri puolille kaupunkia rajoittaa tilojen täysimääräistä hyödyntämistä. Ylä- ja yhtenäiskoulujen erikoisluokkatiloissa on havaittavissa vähäistä lisätarvetta, johon valmistelussa olevien hankkeiden eteneminen tuo helpotusta.

Lue opetuksen ja kasvatuksen palveluverkosta <https://www.jarvenpaa.fi/opetus-ja-kasvatus/opetuksen-ja-kasvatuksen-palveluverkkouudistus>

LAUSUNTOPYYNTÖ VAIKUTTAMISTOIMIELIMILLE

Järvenpään opetus- ja kasvatustalouden lautakunta pyytää nuorisovaltuustolta, vammaisneuvostolta ja eläkeläisneuvostolta lausuntoa opetuksen ja kasvatuksen palveluverkon päivittämisestä.

Lausunnon voi antaa alustavasta valmisteluaineistosta. Halutessaan neuvosto voi myös keskittyä alla esitettyihin näkökulmiin ja kysymyksiin.

Pyydämme, että kannanotot perustellaan. Palveluverkkopäätökset sisältävät arvovalintoja ja niillä on erilaisia vaikutuksia eri väestöryhmiin sekä kaupungin talouteen pitkällä aikavälillä. Perustelut auttavat päätöksentekijöitä ymmärtämään, mitä vaikutuksia pidetään merkittävimpinä, millaisia seurauksia eri vaihtoehdoilla nähdään olevan ja mihin näkökulmiin tulisi erityisesti kiinnittää huomiota jatkovalmistelussa.

Nuorisovaltuusto

Opetuksen ja kasvatuksen palvelulupaus nuorten näkökulmasta

Keskustelun tueksi esitämme kysymyksen Järvenpään opetuksen ja kasvatuksen palvelulupaukseksi seuraavien noin kymmenen vuoden ajan.

Pyydämme nuorisovaltuustoa ottamaan kantaa:

Mikä on sellainen asia, josta nuorten mielestä ei tule tinkiä, vaikka palveluverkkoa jouduttaisiin tiivistämään tai yksiköitä yhdistämään?

Voitte halutessanne laatia listan tärkeimmästä vähemmän tärkeään.

Esimerkkejä näkökulmista:

- turvallinen ja kohtuullinen koulumatka
- terveet ja turvalliset tilat
- toimivat oppimis- ja harrastetilat
- pysyvät opettajat ja kouluyhteisön jatkuvuus
- erityisen tuen saatavuus
- laadukas opetus ja kasvatusta kiinteistöstä riippumatta.

Pyydämme perustelemaan valintanne:

- Miksi juuri tämä on tärkeää? Mitä seurauksia voi syntyä, jos siitä tingitään? Miten tärkeäksi valitsemanne asiat vaikuttavat nuorten arkeen, jaksamiseen ja hyvinvointiin?
-

Eläkeläisneuvosto

Palvelulupaus sukupolvien näkökulmasta

Keskustelun tueksi esitämme kysymyksen Järvenpään opetuksen ja kasvatuksen palvelulupauksesta, sillä palveluverkkopäätökset vaikuttavat kaupungin talouteen, elinvoimaan ja lasten arkeen pitkälle tulevaisuuteen.

Pyydämme eläkeläisneuvostoa ottamaan kantaa:

Mikä on Järvenpään palveluverkon minimilupaus jokaiselle lapselle ja oppilaalle seuraavaksi 10 vuodeksi, kun huomioidaan samalla kaupungin taloudellinen kestävyys?

Mikä tai mitkä seuraavista – tai jokin muu – tulisi asettaa etusijalle:

- terve ja turvallinen tila
- kohtuullinen saavutettavuus
- pienryhmä- ja tuen tilojen saatavuus
- pysyvä ja osaava henkilöstö
- sujuva arki kiinteistöstä riippumatta
- laadukas opetus ja kasvatusta kiinteistöstä riippumatta

Valinnat voi perustella muun muassa:

- Miksi tämä tulisi asettaa etusijalle?
- Mistä olisi hyväksyttävää joustaa?
- Miten valinta vaikuttaa kaupungin pitkän aikavälin kestävyys- ja sukupolvien väliseen oikeudenmukaisuuteen?

Vammaisneuvosto

Esteettömyys, saavutettavuus ja yhdenvertaisuus

Keskustelun tueksi esitämme kaksi kysymystä:

1. **Millä tavoin palveluverkkopäätöksissä tulee varmistaa, ettei vammaisten ja pitkäaikaissairaiden lasten yhdenvertaisuus heikkene?**
Mitä vaikutuksia tulisi erityisesti arvioida etukäteen?
2. **Onko erityisen tuen ja esteettömien tilojen näkökulmasta perustellumpaa keskittää osaamista suurempiin yksiköihin vai turvata palvelut mahdollisimman lähellä lapsen arkea?**

Pyydämme perustelemaan kannanotot erityisesti vaikutusten, riskien ja yhdenvertaisuuden näkökulmasta.

Lausunnot tulee toimittaa Järvenpään kaupungin kirjaamoon
(kirjaamo@jarvenpaa.fi) 13.3.2026 mennessä.